

ALMANYA'NIN GAZZE MESELESİNDEKİ ÇELİŞKİLİ TUTUMU

Selenay Erva YALÇIN

Geçtiğimiz günlerde Nikaragua, Uluslararası Adalet Divanında (UAD) Almanya aleyhine soykırımı politik, ekonomik ve askeri destek sağladığı gerekçesiyle bir başvuruda bulundu ve davanın ilk tedbir duruşması da Divanda görüldü. Duruşmanın evvelinde UAD önünde Filistin lehine yapılan protestolar, konunun kamuya sirayetini de gösterdiğinden duruşma ve kararlar önem taşımaktadır.

Nikaragua heyeti tarafından; Divandan, Almanyanın İsraille sağladığı finansal desteğin ve mühimmat ihracat ve ithalatının acil olarak durdurulması gerektiği, Almanyanın bu istikrarlı yardımlarının Soykırım Sözleşmesi açısından suç teşkil ettiği ve uluslararası hukuka aykırı olduğu, hâlihazırda İsrailin elinde bulunan ve Almanya tarafından verilmiş silah ve benzeri unsurların insan haklarına ve uluslararası hukuka aykırılık teşkil edecek şekilde kullanılmadığını Almanyanın temin etmesi gerektiği ve nihayet Almanyanın Birleşmiş Milletler Yakın Doğu'daki Filistinli Mültecilere Yardım ve Bayındırlık Ajansı'na (UNRWA) olan ve kesilmiş bulunan finansal desteğini de devam ettirmesi gerektiği yönlerinde karar alması istenmiştir. Almanya suçlamaları kesin olarak reddetmiştir.[1]

Nikaragua Divanda, Almanyanın işgal edilmiş Filistin bölgelerindeki soykırımı açıkça destek verdiğini ve her halde soykırımın engellenmesi hususunda uluslararası hukuk ve insan hakları açısından üstüne düşen görevi yerine getirmediğini, hâlihazırda ırkçı ve ayrımcı bir harekete yardım ettiğini ve Filistinlilerin kendi kaderini tayin etme hakkına saygı duyulmadığını savundu. Ayrıca Nikaragua Almanyanın uluslararası hukukun temel kuralları sayılan *jus cogens*'i (zorunlu normlar/*peremptory norms*) ihlal ettiğini ifade ederek Divandan durumun aciliyetine binaen kesin karar çıkana kadar Almanyanın sağladığı finansal ve askeri desteğin kesilmesini emretmesini ve dolayısıyla bir tedbir kararı çıkarılmasını istedi.[2]

Filistinde modern toplumun tanıklık ettiği en yıkıcı askeri harekâtlardan birinin yaşandığında dikkat çeken Nikaragua temsilcisi, Almanyanın da bu harekâta sessiz kaldığını ve hatta finansal ve askeri yönlerden desteklediğini, bu durumun uluslararası insan hukukunun reddedilemez biçimde ihlaline sebep olduğunu belirtti. Ayrıca dikkat çekmek gerekir ki Nikaragua temsilcisi yaptığı konuşmada Almanyanın, Holokost geçmişinden ötürü İsrail devletini Yahudi toplumunun geneli ile karıştırarak desteklemekte, Holokost geçmişi olan Yahudilerin öldürülen sivillerle empati yapabileceklerini göz ardı etmekte olduğunu ve Almanyanın, bu politikasını devlet çıkarları (*raison d'Etat*) kapsamında değerlendirdiğini de söyledi. Politikanın Almanya tarafından

devlet çıkarı olarak nitelendirilmesinin sebebi tarihi sebeplerin yanı sıra Almanyanın altı aylık periyotta düzenli olarak İsraille silah ithalat ve ihracatı konusunda anlaşmalar yapılmış olması olarak gösterildi. Bu hususta dikkat çekmek gereken bir diğer şey de temsilcinin konuşmasında, İsrailin savunma sanayiine dair yaptığı anlaşmalarda ürünlerini savaşıarak test edilmiş olarak tanıttığına ve uluslararası sahada söz konusu savaş alanının" Filistin olduğunun bilinmesine parmak basmasıdır.[3]

Güney Afrika İsrail aleyhine Soykırım Sözleşmesinin ihlalinden dolayı UADde dava açtığına Almanya, İsrail lehine davaya müdahil olmuştur. Filistin-İsrail geriliminin başladığı günden itibaren gerek finansal gerek askeri gerekse siyasi desteğini İsrailin üzerinden çekmeyen Almanya, bu politikasının her şeyden önce tarihi bir sorumluluğa dayandığını savunmuştur. Holokost sonrası İsrail devletinin selametinin Almanyanın dış politika hedeflerinde fazlasıyla önemli bir yer kapladığında ısrarcı olan Alman temsilci, İsrailin varlığı ve güvenliği konusunda Almanyanın uluslararası alanda bir nevi teminat görevi olduğu hususunda kanaat oluşturmaya çalışmıştır. Temsilci; Hamasın birçok sivili öldürdüğü, yaraladığı, cinsel saldırıya maruz bıraktığı bütün bu hareketlerin Nikaragua temsilcisinin konuşmasının aksine İsrail topraklarında gerçekleştiğini, temsilcinin bu bölgelerin Gazze toprağı olduğunu iddia ettiğini ve bu iddianın İsrail devletinin varlığına ve toprak bağımsızlığına direkt olarak yöneltilmiş bir saldırı olduğunu savunmuştur. Ayrıca terörist bir oluşum olarak adlandırdığı Hamasın, bölgedeki sivilleri canlı kalkan olarak kullanarak onların ölümü üzerinden uluslararası toplumda infial yaratmaya ve bu terörist eylemlerini meşrulaştırmaya çalıştığını söylemiştir.[4]

Almanyanın Filistin halkına temel ihtiyaçların sağlanması konusunda uzun zamandır destekte bulunduğunu ve bunun insan hakları açısından elzem olduğunun bilindiğini belirten Almanya temsilcisi, İsrailin yalnızca terörist bir oluşuma ve bu oluşumun terörist eylemlerine karşı meşru bir müdafaada bulunduğunu savunmuş, ayrıca temsilci Hamas ve İsrail arasında bir ateşkesi istediklerini fakat bunun Hamasın esirleri salıvermesi ile ancak uygun koşullara erişebileceğini de belirtmiştir.[5]

Almanya genel itibariyle savunmasını Hamasın bir terör örgütü oluşu üzerinden yürütmüş ve diğer devletlerin bu durumu görmezden geldiğini, bu terörist hareketlerin de insan haklarına aykırılık teşkil ettiğini ve Nikaragua özelinde İsrailin yükümlülüklerine aykırı davrandığını düşünen tüm devletlerin bu hususta kör olduğunu ifade etmiştir.[6] İnsan hakları ve uluslararası yükümlülükler hakkında oldukça emin konuşan Almanyanın bu kadar eleştirilmesinin bir sebebi de şüphesiz geçmişte Namibya'da yaşananlardır.

1904-1908 yılları arasında o dönem Alman Güneybatı Afrikası denilen ve günümüzde sömürge devlet olma statüsünden çıkıp bağımsız olarak Namibya adını alan topraklarda sömürgeci devlet olan Almanya, soykırım olarak nitelenebilen bir dizi müdahalede bulunmuştur. Binlerce insanın vahşice ve çeşitli yöntemlerle öldürüldüğü bu katliam konusunda Almanya, Holokosta karşı uluslararası alanda ve İsrail ile ikili ilişkilerinde göstermiş olduğu kabullenışten uzak ve tarihten kaçınan bir politika benimsemeyi daha uygun bulmuştur. Uluslararası alandaki girişimler sonucu Namibya Katliamını tanıyan Almanya, Namibya ile ortak bir mutabakat metnine imza atmış fakat kurbanların geride kalan yakınları için yeterli olmayacak ve tazminat sayılamayacak finansal yardımlar dışında somut olarak telafi niteliğinde herhangi bir girişimde de bulunmamıştır.[7]

Almanyanın, İsrail devletinin meşru müdafaa ile açıklanamayacak derecede ölçüsüz karşılıklarına sınırsız bir hoşgörü ile yaklaşması, Namibya Cumhurbaşkanlığı tarafından şok edici bulunmuş ve kınanmıştır. Ayrıca Namibya Cumhurbaşkanlığının resmi sosyal medya hesabından yapılan açıklamada Almanyanın geçmişinden ders çıkarması gerektiği, İsrail-Filistin davasına İsrail lehine müdahillikten çekilmesi gerektiği ve nihayet soykırımsal fiilleri destekleyen nitelikteki tavrından bir an önce vazgeçmesi gerektiği de belirtilmiştir. [8]

Sonuç olarak Nikaraguanın Almanyanın Gazzede soykırımı finansal ve askeri destek verdiğine dair iddiasıyla Uluslararası Adalet Divanında açılan davada, Almanyanın savunması ve karışıklık başladığından beri çelişkili sayılabilecek tutumu kamuoyunun dikkatinden kaçmamaktadır. Almanyanın İsraille olan güçlü desteğinin sebebi her ne kadar tarihi geçmişi olarak belirtilse de Almanya, geçmişinden ders almamakta ısrar ediyor gibi görünmektedir.

[1] Verbatim Record of the Public Sitting Held on Monday 8 April 2024, at 10 a.m., at the Peace Palace, President Salam Presiding, in the Case Concerning Alleged Breaches of Certain International Obligations in Respect of the Occupied Palestinian Territory (Nicaragua v. Germany), *International Court of Justice*, Erişim Tarihi: 26 Nisan 2024, <https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/193/193-20240408-ora-01-00-bi.pdf>

[2] International Court of Justice, "Verbatim Record of the Public Sitting Held on Monday 8 April 2024, at 10 a.m. ..."

[3] International Court of Justice, "Verbatim Record of the Public Sitting Held on Monday 8 April 2024, at 10 a.m. ..."

[4] International Court of Justice, "Verbatim Record of the Public Sitting Held on Monday 8 April 2024, at 10 a.m. ..."

[5] International Court of Justice, "Verbatim Record of the Public Sitting Held on Monday 8 April 2024, at 10 a.m. ..."

[6] International Court of Justice, "Verbatim Record of the Public Sitting Held on Monday 8 April 2024, at 10 a.m. ..."

[7] Reinhart Kössler, "Entangled history and politics: Negotiating the past between Namibia and Germany", *Journal of Contemporary African Studies*, 26(3), 2008: 313-339.

[8] Tafi Mhaka, Namibia, Gaza and German hypocrisy on genocide, *Al Jazeera*, Erişim

Tarihi: 26 Nisan 2024, <https://www.aljazeera.com/opinions/2024/2/20/namibia-gaza-and-german-hypocrisy-on-genocide>

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: YALÇIN, Selenay Erva. 2024. "ALMANYA'NIN GAZZE MESELESİNDEKİ ÇELİŞKİLİ TUTUMU." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2024 / 19. Nisan 26. Erişim Temmuz 27, 2024. <https://avim.org.tr/tr/Yorum/ALMANYA-NIN-GAZZE-MESELESINDEKI-CELISKILI-TUTUMU>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2024 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır